

29.4.2022

Työ- ja elinkeinoministeriö
Lausuntopalvelu.fi**ASIA Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta VN/20245/2021**

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain sekä eräiden siihen liittyvien säädösten muuttamisesta.

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelmassa todetaan, että julkisten hankintojen tehokkuuden lisäämiseksi ja laadullisten kriteerien huomioon ottamiseksi julkisissa tarjouskilpailuissa hankintalakia kehitetään ohjaamaan hankintayksiköjä ottamaan huomioon kokonaistaloudellisuuden kriteereinä ensisijaisesti hinta-laatusuhdetta ja kokonaiskustannuksia ja käyttämään pelkkää hankintahintaa kriteerinä vain rajatusti. Hallitusohjelman mukaisesti hankintalakia tulee kehittää siten, että lisätään hankintojen vastuullisuutta.

Muutokset kohdistuisivat niin kansallisiin kuin EU-kynnysarvot ylittäviin hankintoihin. Esityksen tavoitteena on parantaa hankintojen laatua sekä ympäristönäkökulmien huomioimista julkisissa hankinnoissa. Hankintayksikön olisi edelleen mahdollistaa määritellä ja toteuttaa hankintansa parhaaksi katsomallaan tavalla. Tavoitteena olisi kuitenkin edistää avoimuutta ja läpinäkyvyyttä siitä, miten hankintayksikkö on kulloisessakin hankinnassa laadun huomioinut.

Lääkäripalveluyritykset ry (LPY) kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta. Alla on kooste vastauksistamme Lausuntopalvelussa.

Lakimuutoksen tavoitteena on hankintojen tehokkuuden lisääminen ja laadullisten kriteerien huomioon ottaminen julkisissa tarjouskilpailuissa. Hankintalakia on tarkoitus kehittää ohjaamaan hankintayksiköjä ottamaan huomioon kokonaistaloudellisuuden kriteereinä ensisijaisesti hinta-laatusuhdetta ja kokonaiskustannuksia ja käyttämään pelkkää hankintahintaa kriteerinä vain rajatusti. Tavoitteena on myös hankintalain kehittäminen siten, että lisätään hankintojen vastuullisuutta.

LPY:n mielestä lakimuutoksen tavoitteet ovat kannatettavia.

Yhdistyksen näkemyksen mukaan ehdotetut muutokset kuitenkin lisäävät merkittävästi sekä hankintayksiköiden että tarjoajien hallinnollista taakkaa ja sitä kautta kustannuksia. Vaarana on, että yritysten kiinnostus osallistua julkisiin hankintakilpailuihin vähenee – erityisesti pk-yrityksille saattaa kasvava hallinnollinen taakka muodostua suureksi ongelmaksi.

29.4.2022

Sosiaali- ja terveydenhuoltoaloilla julkisen sektorin järjestämisvastuullisilla toimijoilla (tulevaisuudessa hyvinvointialueet) on aina mahdollisuus tuottaa palvelut omana työnä. Jos ostopalveluihin liittyvä hallinnollinen taakka on kovin suuri, syntyy hyvinvointialueille helposti kannuste tuottaa kyseiset palvelut oman organisaation resurssein. Tämä vähentää palveluntuottajien välistä kilpailua. Tuottajien välisen todellisen kilpailun puuttuminen on omiaan heikentämään tuottavuutta.

Lakiluonnoksessa esitetty alihankkijoiden tietojen tarkistaminen on osittain tulkinnanvarainen ja melko raskas prosessi. Lainsäädäntöön kirjattu periaate, jonka mukaan hankintakilpailussa valittu toimija vastaa käyttämiensä alihankkijoiden suoritteista kuin omistaan, on valtaosassa tapauksista riittävä.

LPY:n mielestä vastuullisuuteen liittyvien tavoitteiden toteutumista tulisi edistää ensisijaisesti neuvonnan ja koulutuksen avulla eikä hankintalain pikkutarkoin kirjauksin.

LPY:n esitykset lain jatkovalmisteluun:

Esitämme, että julkinen sektori vahvistaisi koulutuksen ja neuvonnan avulla hankintaosaamista sekä tukisi myös yritysten osaamisen kehittämistä tarjouskilpailuihin osallistumisen mahdollistamiseksi.

Yhdistys suosittelee, että lausunnolla olevasta hankintalakiluonnoksesta tehdään pk-yritysarviointi osana lain vaikutusarviointeja.

Lääkäripalveluyritykset ry:n puolesta,

Ismo Partanen
toiminnanjohtaja